

Blíží se sčítání lidu. Proč uvést náboženství i národnost?

PRAHA, 16. ÚNORA 2021 – Sčítání lidu proběhlo v Československu vůbec poprvé v roce 1921. Od té doby se koná pravidelně každých deset let. Letošní sčítání lidu, domů a bytů odstartuje na území České republiky o půlnoci z 26. na 27. března. Jak formulář vyplnit a proč věnovat pozornost i nepovinným kolonkám?

Letošní sčítání v první fázi mezi 27. březnem a 9. dubnem proběhne výhradně online, od 17. dubna přijdou na řadu domácnosti, které nevyužijí možnost formulář vyplnit elektronicky. Letošní sčítání bude navíc jednodušší než v minulosti. Počet zjišťovaných údajů se oproti sčítání před deseti lety zúží přibližně na polovinu. Zmizí například otázky týkající se vybavení bytu. **Nepovinné kolonky v dotazníku zůstávají, jejich vyplnění je ale i tak důležité.** „Ve formuláři pro sčítání lidu jsou dvě nepovinné kolonky – národnost a náboženství. Přitom vyplnění obou je velmi důležité. Znalost národnostního složení obyvatelstva je nezbytná pro utváření sociální politiky - národnostní, kulturní, jazykové i integrační, a je předpokladem pro uznávání národnostních menšin žijících na území České republiky a práv z jejich postavení vyplývajících. Podle sčítání poměrují úřady, státy a ministerstva sílu dané menšiny, od čehož se odvíjí důležité věci – zejména dotace, státní podpory jak materiální, tak ideové pro dané ať už náboženské, nebo národnostní spolky,“ uvedl Martin Herbert Dzingel, prezident Shromáždění německých spolků v České republice.

Při posledním sčítání v roce 2011 nevedlo žádnou národnost 25,3 procenta respondentů. Důvodem mohlo být i to, že vlastně nevěděli, co do kolonky uvést, nebo ji z nějakého důvodu uvést nechtěli. „Podle definice použité při sčítání lidu 2011 se národností rozumí příslušnost k národu, národnostní nebo etnické menšině. Dále podle této definice není pro určení národnosti v Česku rozhodující mateřská řeč ani řeč, kterou člověk používá nebo lépe ovládá, ale jeho vlastní rozhodnutí. Je možné se hlásit k jedné i více národnostem nebo také k žádné. **Národnost se určuje podle státu nebo oblasti, kde se člověk narodil nebo prožil dětství, podle původu předků, zejména matky, nebo podle kultury, kterou si člověk osvojil a se kterou se ztotožňuje.** Národnost člověka se může změnit v průběhu života, zejména když žije v jiném národnostním prostředí, než ve kterém vyrůstal,“ vysvětlil Martin Herbert Dzingel.

Historicky se národnostní složení Česka proměnilo. V době vzniku samostatného Československa byly ve společnosti dominantní dvě národnosti – česká a německá, které tvořily dohromady 98 procent populace. Podíl německé národnosti se po 2. světové válce významně snížil a početně nejvýznamnější národnostní menšinou se stali Slováci. Při sčítání v roce 1991 bylo poprvé možné zapsat národnost moravskou a slezskou. „Během posledního sčítání převažovali lidé hlásící se k jedné národnosti – nejvíce k české, moravské a slovenské. Ve formuláři pro sčítání lidu je ale možné uvést dvě národnosti – tedy například českou a německou. Při sčítání v roce 2011 se k dvojí národnosti přihlásilo 163 648 osob. Nejčtenější kombinací byla národnost česká a moravská, kterou uvedlo 99 tisíc osob, druhou nejpočetnější pak národnosti česká a slovenská s 17,7 tisíce. Během posledního sčítání se k české a německé národnosti přihlásilo 6 150 lidí,“ uvedl Martin Herbert Dzingel.

Až do poválečného odsunu tvořili Němci okolo 30 procent obyvatel. Poté se podíl lidí hlásících se k německé národnosti dramaticky snížil a klesá dál. „Ke snižování počtu osob s německou národností dochází jistě kvůli jejich nepříznivé věkové struktuře. Úbytek lidí hlásících se k německé národnosti je ale především dán historickými událostmi. V České republice žije velký počet lidí s německými předky, kteří ale násilnou asimilací ztratili cítění k německé identitě. Potom jsou tu samozřejmě předsudky veřejnosti, kvůli kterým se k německé národnosti lidé nechtějí hlásit. A v neposlední řadě jsou to špatné zkušenosti se sčítáním – během druhé světové války i během komunistického režimu bylo sčítání zneužito,“ uzavřel Martin Herbert Dzingel.

V tiskové zprávě byla použita data z dokumentu ČSÚ Národnostní struktura obyvatel vydaného 30. 6. 2014

KONTAKT PRO MÉDIA:

Mgr. Petra Ďurčíková **_mediální konzultant**

+420 733 643 825, petra@pearmedia.cz

pearmedia.cz

Shromáždění německých spolků v České republice, landesversammlung.cz/cs/

Shromáždění německých spolků v České republice (něm. Landesversammlung der deutschen Vereine in der Tschechischen Republik e.V.) je organizace zastřešující regionální spolky německé menšiny po celé České republice. Aktuálně je k organizaci připojeno 22 samostatně registrovaných spolků a 15 setkávacích center. Shromáždění Němců zastupuje zájmy české německé menšiny v různých menšinových grémiích a při jednáních se správními orgány.